

ต้นกาแฟของพ่อ

สานต่อพืชเศรษฐกิจบนดอยสูง

กองประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“...บริเวณนี้กาแฟน่าจะปลูกได้เหมาะ ขอให้ช่วยกันแนะนำชาวเขา

ให้มีการปลูกกาแฟที่ถูกต้อง และมีการจัดการที่ดี

เพราะรู้สึกว่าจะปลูกไม่เป็นระเบียบและพันธุ์กาแฟ ที่จะส่งเสริมให้ชาวเขาปลูก

ควรจะเป็นกาแฟที่แตกต่างจากภาคใต้...”

พระราชดำริสมเด็จพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2517 เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรที่หมู่บ้านมูเซอส้มป่อย อำเภอแม่สลด จังหวัดตาก จากพระราชดำรินี้เป็นจุดเริ่มต้นภารกิจด้านวิจัยและพัฒนากาแฟของกรมวิชาการเกษตร โดยเฉพาะการศึกษา ค้นคว้างานวิจัยสายพันธุ์กาแฟ

กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการศึกษาริจัยกาแฟที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่สูงของประเทศไทยเพื่อปลูกทดแทนผืนบนพื้นที่สูง โดยวิจัยและพัฒนากาแฟอาราบิก้าที่ด่านทานโรคราสนิมสายพันธุ์คาติมอร์ CIFIC 7963-12-28 ตั้งแต่ พ.ศ. 2527 จนกระทั่ง พ.ศ. 2550 ได้พันธุ์กาแฟคาติมอร์เชียงใหม่ 80 ซึ่งปัจจุบันกรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินงานขยายพันธุ์กาแฟดังกล่าวผ่านพื้นที่ของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในเขตพื้นที่สูงบริเวณภาคเหนือ อาทิ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ ครอบคลุมพื้นที่กว่า 800 หมู่บ้าน คิดเป็นพื้นที่ดำเนินการโดยประมาณ 13,000 ไร่

ดำเนินการจัดทำแปลงศึกษาเรียนรู้/แปลงสาธิตกาแฟ วิเคราะห์พื้นที่ ประเด็นปัญหา สภาพความเป็นอยู่ของพื้นที่ เนื่องจากเกษตรกรเป็นกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ลีซอ ม้ง มูเซอ อาข่า เมี่ยน ลาหู่ หาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาหารือกับผู้แทนเกษตรกรของแต่ละหมู่บ้าน ถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยด้านกาแฟ ปรับเทคโนโลยีจากงานวิจัยให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ พัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่อง โดยมีนักวิชาการของกรมวิชาการเกษตรติดตามให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการพระราชดำรินี้บนพื้นที่สูงอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้เกษตรกรเชื่อใจและยอมปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเสพติดมาเป็นการปลูกกาแฟ ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้ามากกว่า 2,500 ไร่ เกษตรกรได้ผลผลิตในรูปกาแฟกะลาจำนวน 250-300 ตันต่อปี ส่งผลให้มีรายได้เข้าสู่ชุมชนมากกว่า 25-30 ล้านบาทต่อปี หรือประมาณ 150,000-250,000 บาทต่อครัวเรือนต่อปี

จากการพัฒนาการผลิตกาแฟอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและมีคุณภาพ ส่งผลให้สามารถสร้างแบรนด์กาแฟที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่นั้น ๆ ได้ เช่น กาแฟฟ้าห่มปก กาแฟหนองห้า กาแฟปางขอน กาแฟวาปี เกษตรกรรวมตัวและจัดตั้งกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งภายในชุมชน ทำให้เกิดอำนาจการต่อรองในการจัดจำหน่ายกาแฟแก่ผู้ซื้อรายใหญ่

แบรนด์กาแฟ ดอยฟ้าห่มปก

แบรนด์กาแฟ ปางขอน จ.เชียงราย

แบรนด์กาแฟ หนองห้า จ.พะเยา

